

Szkolny Program Profilaktyki

Opracował zespół w składzie:

Zatwierdził do realizacji:

Ustawy i rozporządzenia dające podstawy do działań profilaktycznych w szkole:

- I. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutowych publicznych przedszkola oraz publicznych szkół (§2 ust.1 pkt1):
 1. Cele i zadania szkoły wynikające z przepisów prawa oraz uwzględniające program wychowawczy szkoły program profilaktyki dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, o których mowa w odrębnych przepisach.
 2. Program wychowawczy szkoły i program profilaktyki, o których mowa w ust.1 pkt 1, uchwała rada pedagogiczna po zasięgnięciu opinii rodziców i samorządu uczniowskiego.
- II. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego dnia 19 sierpnia 1994 roku
(Rozdz. 1, Art. 1.1: „ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane”).
Art. 2. „Ochrona zdrowia psychicznego polega w szczególności na:
 - a). promocji zdrowia psychicznego zapobieganiu zaburzeniom psychicznym,
 - b). zapewnianiu osobom z zaburzeniami psychicznymi wszechstronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym”.Art. 4.1. Działania zapobiegawcze w zakresie ochrony zdrowia psychicznego są podejmowane przede wszystkim wobec dzieci, młodzieży, osób starszych i wobec osób znajdujących się w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia psychicznego.
- III. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
Rozdz. 1, Art. 2.1: Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:
 - a). tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
 - b). działalność wychowawczą i informacyjną.Art. 4.1. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin. W szczególności zadania te obejmują:
 - c). prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.Art. 5. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględnia problem trzeźwości i abstynencji wśród celów wychowania oraz zapewnia w programach nauczania wiedzę o szkodliwości alkoholizmu dla jednostki oraz w życiu rodzinnym i społecznym.
- IV. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
Art. 1.2. Przeciwdziałanie narkomanii obejmuje:

- a). działalność wychowawczą i zapobiegawczą,
 - Art. 3.2. Zadania dotyczące przeciwdziałaniu narkomanii są realizowane, w zakresie określonym w ustawie, również przez:
 - a). szkoły i placówki objęte systemem oświaty oraz szkoły wyższe.
 - Rozdz. 2, Art. 7.1: Działalność wychowawcza i zapobiegawcza obejmuje:
 - a). promocję zdrowia psychicznego,
 - b). promocję zdrowego stylu życia,
 - c). informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii oraz o narkomanii i jej skutkach.
 - Art. 7.2. Zadania, o których mowa w ust.1, są realizowane w szczególności przez:
 - a). Wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do programów szkół i innych placówek systemu oświaty,
 - Art. 8.1. „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania uwzględni w podstawie programowej kształcenia ogólnego problematykę promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących zapobiegania narkomanii”,
 - Art. 9.4. „Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe formy działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem”.
- V. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.
- Art. 3. : Ochrona zdrowia przed następstwami używania tytoniu realizowana jest przez kształtowanie polityki zdrowotnej, ekonomicznej i społecznej, do której należy:
- a). ochrona prawa niepalących do życia w środowisku wolnym od dymu tytoniowego,
 - b). promocja zdrowia przez propagowanie stylu życia wolnego od nałogu papierosów i używania wyrobów tytoniowych,
 - c). działalność wychowawcza i informacyjna.
- VI. Rozporządzenie MEN z dnia 23.12.2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- VII. Konwencja o Prawach Dziecka ratyfikowana przez Polskę 7.11.1991 r., art.19 i art. 33;
- VIII. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r., art. 72;
- IX. Statut Szkoły;
- X. Program Wychowawczy Szkoły.

Rozdział II

Charakterystyka szkoły

Rozdział III.

Diagnoza potrzeb i problemów uczniów, rodziców i nauczycieli.

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki wymaga określenia obszarów problemowych i dostosowania do nich konkretnych, zaplanowanych działań. Podstawowym celem badań było zebranie informacji dotyczących występowania i rozmiarów takich zjawisk jak: używanie substancji psychoaktywnych, agresja i przemoc wśród młodzieży, trudności szkolne, brak troski o własne zdrowie. Z badań przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli wynika, że niepokojące objawy zachowań młodzieży to:

- kontakt z alkoholem, papierosami, dopalaczami, narkotykami,
- problemy i trudności szkolne,
- występowanie zachowań agresywnych,
- występowanie przemocy w szkole,
- zagrożenia poczucia bezpieczeństwa w szkole,
- naruszenia dyscypliny szkolnej – wagary, spóźnienia, naruszanie Statutu,
- brak zainteresowania ze strony rodziców, niewydolność wychowawcza rodziców;

Diagnozy potrzeb i problemów dokonano:

1. analizując dokumenty szkolne: księgę protokołów Rady Pedagogicznej (sprawozdania pedagogów, wnioski z obrad, sprawozdania pielęgniarki szkolnej, sprawozdania RSU, kół zainteresowań),
2. analizując wyniki wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły
3. analizując wyniki badań ankietowych uczniów LO i gimnazjum (ankiety dotyczące bezpieczeństwa)
4. prowadząc obserwację zachowania uczniów na przerwach w szkole i na terenie wokół szkoły,
5. analizując uwagi rodziców pod adresem szkoły zgłaszane na zebraniach z wychowawcami klas oraz spotkaniach Prezydium Rady Rodziców.

Wnioski do Szkolnego Programu Profilaktyki:

1. Wzbogacać formy pracy pozalekcyjnej z uczniami.
2. Prowadzić cykliczne zajęcia profilaktyczno-wychowawcze we wszystkich klasach w ramach profilaktyki I – rządowej.
3. Aktywizować rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły.
4. Prowadzić edukację rodziców w zakresie wzmacniania umiejętności wychowawczych.
5. Dbać o prawidłowe relacje w kontakcie wychowawczym nauczycieli z uczniami oparte na wzajemnej akceptacji i zrozumieniu.
6. Zadbać o systematyczną realizację obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.
7. Podjąć współpracę w realizacji szkolnego programu profilaktyki z organizacjami i instytucjami środowiska lokalnego.
8. Aktywizować uczniów do udziału w życiu szkoły i społeczeństwa lokalnego.
9. Promować postawy związane ze zdrowym stylem życia.

Rozdział IV.

Harmonogram realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki w I semestrze 2010/2011.

1. październik 2010 – zebranie szkoleniowe Rady Pedagogicznej poświęcone założeniom prowadzenia profesjonalnych działań profilaktycznych w szkole,
2. od września 2010 uczestnictwo nauczycieli w WDN oraz szkoleniach doskonalących wiedzę i umiejętności prowadzenia profesjonalnych działań profilaktyczno – wychowawczych z uczniami i rodzicami,
3. wrzesień/październik 2010 – spotkania klasowe z rodzicami, przedstawienie Szkolnego Programu Profilaktyki rodzicom uczniów kl. I LO i Gimnazjum, przypomnienie założeń programu rodzicom uczniów klas III LO, II i III Gimnazjum,
4. listopad 2010 – zebranie informujące o potrzebach szkoleniowych rodziców, uczniów LO i Gimnazjum.

Rozdział V

Cele Szkolnego Programu Profilaktyki

Cel ogólny:

Kształtowanie postawy zdrowego i bezpiecznego stylu życia bez potrzeby stosowania używek, kształtowanie umiejętności życiowych, zapobieganie sytuacjom i zachowaniom problemowym w szkole.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

Dostarczenie wiedzy na temat konsekwencji zachowań ryzykownych, doskonalenie umiejętności interpersonalnych, ważnych w zdrowych kontaktach z innymi ludźmi, Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zachowanie w stosunku do innych ludzi oraz za swoje czyny.

Nauczyciele:

Wzbogacenie warsztatu pracy wychowawczej w zakresie oddziaływań profilaktycznych w środowisku szkolnym, doskonalenie umiejętności profesjonalnego prowadzenia działań profilaktycznych z rodzicami i młodzieżą w ramach profilaktyki I – rządowej.

Rodzice:

Doskonalenie umiejętności wychowawczych , przygotowanie do prowadzenia tzw. profilaktyki domowej, dostarczenie informacji o substancjach uzależniających i zagrożeniach wynikających z ich zażywania.

Nauczyciele:

Zadania	Formy realizacji	Strategie	Wykonawcy	termin	Ewaluacja
1. Systematyczne podnoszenie wiedzy i kompetencji nauczycieli w zakresie profesjonalnej profilaktyki.	<ul style="list-style-type: none"> • szkolenia w ramach WDN • studiowanie literatury fachowej • szkolenia własne nauczycieli – kursy, warsztaty • zespoły samokształceniowe 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • informacyjna 	we współpracy z CEN: bibliotekarze i nauczyciele	w trakcie roku	zestawienia, ankiety
2. Podejmowanie profesjonalnych działań profilaktycznych w pracy indywidualnej z uczniem i grupą.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze prowadzone metodami aktywnymi • realizacja uznanych programów profilaktycznych • rozmowy indywidualne • zajęcia w kołach zainteresowań • zajęcia lekcyjne w ramach wdż 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • informacyjna • alternatywna • interwencyjna 	nauczyciele, pedagodzy	w trakcie roku	ankiety, zestawienia, sprawozdania, hospitacje zajęć
3. Współpraca nauczycieli ze specjalistami w zapobieganiu zachowaniom ryzykownym wśród młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze prowadzone metodami aktywnymi • realizacja elementów programów profilaktycznych • spotkania z ekspertami • konsultacje 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • informacyjna • interwencyjna 	nauczyciele, pedagodzy, pracownicy poradni PPP i poradni specjalistycznych	w trakcie roku	
4. Pomoc w pokonywaniu trudności dydaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> • zespoły dydaktyczno-wyrównawcze • konsultacje indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna 	osoby prowadzące zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, nauczyciele przedmiotów	w trakcie roku	wykazy, sprawozdania, informacje zwrotne, badania osiągnięć edukacyjnych uczniów

5. Walka ze zjawiskiem wagarowania	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wdrażanie programów • rozpoznawanie i monitorowanie uczniów z dużą absencją • realizacja obowiązku szkolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna 	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów, pedagodzy, sekretarka	w trakcie roku do 10 dnia każdego miesiąca	zestawienia, dzienniki lekcyjne, sprawozdania, wykazy, badanie skuteczności działań szkoły
6. Modelowanie przez nauczycieli zachowań i postaw promujących zdrowie. Wychowanie przez sport.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze (metody aktywizujące) • realizacja programu profilaktycznego • imprezy szkolne, konkursy itp. • realizacja ścieżki edukacyjno – zdrowotnej • zajęcia przedmiotowe • treningi, imprezy sportowe: (zawody, turnieje, konkursy) 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna • alternatywna 	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagodzy, opiekun koła PCK, trenerzy, nauczyciele wychowania fizycznego, pielęgniarka	w trakcie roku	hospitacje zajęć, zestawienia osiągnięć sportowych
7. Dbanie o prawidłowe relacje interpersonalne w kontaktach nauczyciel – uczeń, oparte na życzliwości, zaufaniu, porozumieniu.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • praca indywidualna • uczestnictwo w imprezach szkolnych, klasowych • zajęcia integracyjne kl. I. 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna 	wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy	w trakcie roku	informacje zwrotne, ankiety, hospitacje
8. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa. Reagowanie w sytuacjach zagrożenia uczniów i innych pracowników szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • rozmowy indywidualne • konsultacje • dyżury nauczycielskie • procedury informowania o sytuacjach problemowych 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • informacyjna • interwencyjna 	nauczyciele, pielęgniarka, policja, straż miejska, pracownicy szkoły	w trakcie roku	ankiety, informacje zwrotne, wyniki obserwacji pełnienia dyżurów nauczycieli

Rodzice:

Zadania	Formy realizacji	Strategie	Wykonawcy	termin	Ewaluacja
1. Wyposażenie rodziców w wiedzę dotyczącą konsekwencji zachowań ryzykownych młodzieży. Przygotowanie do profilaktyki domowej.	<ul style="list-style-type: none"> wywiadówki spotkania profilaktyczne konsultacje indywidualne gazetki ściennie udostępnianie zasobów biblioteki szkolnej 	<ul style="list-style-type: none"> informacyjna edukacyjna 	wychowawcy, pedagodzy, specjaliści ds. profilaktyki, bibliotekarze	w trakcie roku	informacje zwrotne, sprawozdanie pedagoga lub zestawienie osób prowadzących
2. Nastawienie na czynną współpracę rodziców ze szkołą. Włączanie ich w życie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> działalność Rady Rodziców spotkania Dyrektora z Prezydium inicjatywy rodziców i nauczycieli na rzecz środowiska szkolnego i klasowego (imprezy, biwaki, zajęcia sportowe, finansowanie kół zainteresowań) udział w pracach społecznych na rzecz szkoły konsultacje, spotkania indywidualne, kierowanie do specjalistów wykorzystywanie wiedzy i doświadczeń rodziców, zapraszanie na prelekcje (prelekcje i pogadanki prowadzone przez rodziców-specjalistów) 	<ul style="list-style-type: none"> informacyjna alternatywna 	Przewodniczący Rady Rodziców, Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, „trójki” klasowe, pedagodzy	w trakcie roku	sprawozdania, zestawienia, protokoły RR, tematyka RR, informacja wychowawcy

3. Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu ich problemów z dziećmi. Rozwijanie i pogłębianie zaufania między rodzicem a dzieckiem.	<ul style="list-style-type: none"> • kontakty wychowawców z rodzicami (frekwencja, oceny, kłopoty wychowawcze) • wywiadówki • kontakty pedagoga (konsultacje, porady, kierowanie do placówek pomocowych) • spotkania ze specjalistami • warsztaty dla rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna 	wychowawcy, nauczyciele, pedagodzy, specjaliści z różnych dziedzin	w trakcie roku	informacje zwrotne, sprawozdania wychowawców klas i pedagogów
4. Dbłość o bezpieczeństwo w szkole.	<ul style="list-style-type: none"> • praca Rady Rodziców • współpraca rad klasowych z wychowawcą • organizowanie wycieczek, biwaków itp. • przestrzeganie regulaminu 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • alternatywna • interwencyjna 	Prezydium RR, Dyrektor szkoły, wychowawcy	w trakcie roku	informacje zwrotne, sprawozdania wychowawców klas
5. Stałe podnoszenie jakości wzajemnych kontaktów z rodzicami. Troska o dobrą atmosferę wzajemnych relacji.	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania indywidualne z rodzicami • zebrania klasowe • imprezy klasowe • imprezy szkolne 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • alternatywna 	rodzice, rady klasowe, dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele	w trakcie roku	informacje zwrotne, obserwacje, sondaż, ankieta, ilość i jakość skarg rodziców na funkcjonowanie szkoły i pracę nauczycieli

Uczniowie:

Zadania	Formy realizacji	Strategie	Wykonawcy	termin	Ewaluacja
1. Wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą konsekwencji zachowań ryzykownych.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • spotkania ze specjalistami, pedagogiem, policją 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna 	nauczyciele, pedagogzy, policja	w ciągu roku	sprawozdania klasowe, zestawienia, dzienniki lekcyjne
2. Realna i właściwa samoocena uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • badania w ramach programu „Zaplanuj karierę” • indywidualne rozmowy z nauczycielami • godziny wychowawcze • zajęcia w ramach przedmiotu przedsiębiorczość i wdźr • zajęcia psychoedukacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • alternatywna 	pracownicy Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej Nr 1, nauczyciele	w ciągu roku	ankiety, zestawienia: losy absolwentów dotyczących wyboru dalszego kształcenia
3. Rozwijanie umiejętności psychologicznych i społecznych (komunikacja), rozwiązywanie konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • indywidualna praca z uczniem • zajęcia psychoedukacyjne • rozmowy indywidualne 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele, pedagogzy	w ciągu roku	pedagog – informacje zwrotne od wychowawców, hospitacje
4. Aktywizowanie uczniów na rzecz działań promujących zdrowy styl życia w szkole i środowisku.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • imprezy klasowe (wycieczki, biwaki) • koła zainteresowań • praca Samorządu Uczniowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele, trenerzy, pedagogzy, opiekunowie kół zainteresowań	w ciągu roku	zestawienia, sprawozdania wychowawców klas, hospitacje
5. Uświadomienie uczniom negatywnych skutków absencji na zajęciach.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • spotkania indywidualne • rozmowy z pedagogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna 	nauczyciele, pedagogzy	cały rok	szkolne programy, zestawienia, ilość podjętych działań

6. Promowanie aktywnego spędzania czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • gazetka szkolna • radiowęzeł • lekcje przedmiotowe • ścieżka edukacyjno-zdrowotna • koła zainteresowań • zajęcia pozaszkolne • treningi, zawody, turnieje (zajęcia sportowe) 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele, trenerzy	cały rok	hospitacje zajęć pozalekcyjnych, sprawozdania osób prowadzących, analiza osiągnięć
7. Wychowanie przez sport, podnoszenie sprawności fizycznej i stanu zdrowia uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia sportowo-rekreacyjne (szkolne, środowiskowe) • zajęcia kultury fizycznej (treningi, zawody) 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele w-fu, trenerzy	w ciągu roku	analizowanie uczestnictwa w zajęciach sportowych, sprawozdania, zestawienia
8. Zachęcanie uczniów do rozwijania własnych zainteresowań i uzdolnień.	<ul style="list-style-type: none"> • koła przedmiotowe • koła zainteresowań • organizacje szkolne • zajęcia pozaszkolne • zajęcia sportowe 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele, pedagodzy, opiekunowie kół zainteresowań, trenerzy	w ciągu roku	analizowanie ilości uczniów systematycznie uczęszczających na zajęcia, sprawozdania osób prowadzących
9. Wyposażenie uczniów w umiejętności rozwiązywania sytuacji problemowych i stresowych wynikających z codziennego życia.	<ul style="list-style-type: none"> • godziny wychowawcze • zajęcia edukacyjne • indywidualna praca z uczniem • ścieżki edukacyjne • wdźr 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna 	nauczyciele, pedagodzy	w trakcie roku	informacje zwrotne od wychowawców klas oraz nauczycieli realizujących ścieżki edukacyjne
10. Wspieranie inicjatyw młodzieży związanych z ruchem pomocowym.	<ul style="list-style-type: none"> • imprezy klasowe • imprezy szkolne • imprezy na rzecz środowiska lokalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • informacyjna • edukacyjna • alternatywna 	nauczyciele, opiekun szkolnego koła „Caritas”, samorząd	w trakcie roku	sprawozdanie opiekunów organizacji i kół, zestawienia

			szkolny, pedagodzy, harcerze		
11. Budowanie atmosfery bezpieczeństwa w środowisku szkolnym.	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia integracyjne • godziny wychowawcze • praca indywidualna z uczniem • dyżury nauczycielskie na przerwach • analiza regulaminów szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • edukacyjna • interwencyjna 	Dyrektor szkoły, pedagogzy, wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły	w trakcie roku	ankiety, informacje zwrotne, obserwacja dyżurów nauczycieli, zachowania uczniów wokół szkoły, informacje zwrotne ze środowiska